

15. 8. 2024

ID: 118418

Odmítnutí odvolání

Nesprávné stanovení lhůty pro podání odvolání podle § 201 o. s. ř. dosahuje intenzity porušení práva jednotlivce na přístup k soudu zaručeného čl. 36 odst. 1 Listiny, neboť tak dochází k odepření věcného přezkumu rozhodnutí nalézacího soudu.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. III.ÚS 1213/24 ze dne 29.5.2024)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatele J. Š., zastoupeného JUDr. J.W., advokátem, sídlem N.D., proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2024, č. j. 100 Co 3/2024-210, za účasti Krajského soudu v Praze, jako účastníka řízení, tak, že krajský soud v Praze usnesením ze dne 5. 2. 2024, č. j. 100 Co 3/2024-210, porušil právo stěžovatele na přístup k soudu zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Toto usnesení se proto ruší.

Z odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh předchozího řízení

1. V nyní posuzované věci je řešena otázka, zda Krajský soud v Praze ("krajský soud") stěžovateli odmítnutím odvolání pro opožděnost neodepřel právo na přístup k soudu. Ústavním soudem posuzovaná otázka je tak čistě procesní, týká se pouze včasnosti odvolání, čemuž odpovídá i rekapitulace průběhu předchozího řízení obsahující jen významné okolnosti vztahující se k takto vymezenému rozsahu ústavního přezkumu. Rámcové shrnutí předchozího řízení poskytuje napadené rozhodnutí krajského soudu a Ústavní soud na ně proto odkazuje.

2. Okresní soud v Mělníku ("okresní soud") rozsudkem ze dne 30. 11. 2023, č. j. 42 P 2/2023-184, rozhodoval v řízení ve věcech péče soudu o nezletilé. Stěžovatel proti tomuto rozsudku podal odvolání, které krajský soud napadeným usnesením odmítl jako opožděné podle § 218a o. s. ř. Krajský soud odůvodnil, že lhůta pro podání odvolání začala plynout dne 3. 11. 2023 (pátek) a uplynula 15. dnem lhůty pro podání odvolání, tedy dnem 17. 11. 2023 (pátek). Stěžovatel však podal odvolání prostřednictvím svého právního zástupce datovou schránkou až dne 20. 11. 2023.

II. Argumentace stěžovatele

3. Stěžovatel s tímto závěrem krajského soudu nesouhlasí a napadá jej ústavní stížností, v níž se dovolává porušení základních práv zaručených čl. 32 odst. 1 a 4 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina").

4. Uvádí, že odvolání podal včas a krajský soud je proto měl věcně projednat. Poslední den lhůty totiž připadl na státní svátek (Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva), což znamená (srov. § 57 odst. 2 o. s. ř.), že posledním dnem lhůty byl nejbližší následující pracovní den, tj. právě den 20. 11. 2023. Stěžovatel současně poukazuje na (z jeho pohledu) další problémy s dodržováním procesních lhůt v nyní posuzovaném řízení (týkajících se rozhodování o předběžném opatření) a v souvislosti s předmětem řízení Ústavní soud žádá, "zda by mohl v rámci svého rozhodnutí zmínit ústavně konformní výklad, kdy a za jakých podmínek lze přihlédnout k názoru nezletilého ohledně kontaktu s rodiči."

III. Vyjádření účastníka řízení

5. Ústavní soud vyžádal vyjádření krajského soudu a vedlejšího účastníka řízení.
6. Krajský soud potvrdil, že lhůtu pro podání odvolání stěžovatele posoudil nesprávně a vyslovil proto lítost.
7. Toto vyjádření Ústavní soud nezasílal stěžovateli k replice, neboť by to bylo vzhledem k jeho obsahu zjevně neúčelné.
8. Vedlejší účastníci řízení se k ústavní stížnosti nevyjádřili. Za této situace platí fikce, že se svého postavení v řízení před Ústavním soudem vzdali, o čemž byli předem náležitě poučeni.

IV. Splnění podmínek řízení

9. Ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 a contrario zákona o Ústavním soudu), byla podána včas (§ 72 odst. 3 zákona o Ústavním soudu) a splňuje i ostatní zákonné podmínky řízení [§ 30 odst. 1, § 72 odst. 1 písm. a) téhož zákona].
10. V souladu s § 44 zákona o Ústavním soudu dospěl Ústavní soud k závěru, že ve věci není třeba konat ústní jednání, neboť se účastníci řízení na rozhodných okolnostech shodnou, a nařízené jednání by tak nijak nepřispělo k dalšímu, resp. hlubšímu objasnění věci, než jak se s ní Ústavní soud seznámil z vyžádaného spisu a z písemných úkonů stěžovatele a krajského soudu.

V. Vlastní posouzení věci

11. Po prostudování ústavní stížnosti, vyžádaného spisu a vyjádření účastníka řízení dospěl Ústavní soud k závěru, že ústavní stížnost je důvodná.
12. Jak již bylo řečeno výše, Ústavní soud v nyní posuzované věci řeší otázku odepření přezkumu rozhodnutí nalézacího soudu vydaného v řízení ve věcech péče soudu o nezletilé pro namítané nesprávné posouzení lhůty k podání opravného prostředku. Toto namítané pochybení přitom není mezi účastníky řízení před Ústavním soudem sporné. Ústavní soud v tomto ohledu kvituje vyjádření krajského soudu, jenž své pochybení uznal a uvedl, že ho toto pochybení mrzí, protože jak se uvádí v citátu přičítanému F. de La Rochefoucauldovi, "zdánlivě dobří skrývají své chyby před sebou i před ostatními, skutečně dobří je znají a přiznávají je."
13. V nyní posuzované věci došlo nesprávným určením lhůty k odepření práva stěžovatele na projednání jeho odvolání. Jelikož v nastalé procesní situaci není k dispozici jiný nadřízený orgán, který by toto pochybení mohl napravit, musí v daném případě zasáhnout Ústavní soud.
14. Z vyžádaného spisu i shodných vyjádření účastníků řízení před Ústavním soudem plyne, že rozsudek okresního soudu byl zástupci stěžovatele doručen dne 2. 11. 2023 (srov. spis, č. l. 186). Patnáctidenní lhůta pro podání odvolání (srov. § 204 o. s. ř.) připadla na pátek 17. 11. 2023, tj. na státní svátek (srov. § 1 zákona č. [245/2000](#) Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu), což znamená, že posledním dnem pro podání odvolání byl následující pracovní den, tj. pondělí 20. 11. 2023 (srov. § 57 odst. 2 věta druhá o. s. ř.). Právě tento den stěžovatel podal odvolání. Z rekapitulovaných skutkových okolností Ústavní soud naznal, že jeho zásah je důvodný, neboť stěžovatel podal odvolání včas, a proto přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí. Nesprávné stanovení lhůty pro podání odvolání podle § 201 o. s. ř. totiž dosahuje intenzity porušení práva jednotlivce na přístup k soudu zaručeného čl. 36 odst. 1 Listiny, neboť tak dochází k odepření věcného přezkumu rozhodnutí nalézacího soudu.

15. Tímto nálesem Ústavní soud nijak nepředepisuje výsledek řízení ve věci samé, neboť se zabýval pouze procesní otázkou odepření meritorního přezkumu. Ústavnímu soudu tudíž s ohledem na zásadu minimalizace zásahů do rozhodovací činnosti soudů jakož i na zásadu subsidiarity ústavní stížnosti nepřísluší vyjadřovat se k otázkám spjatým s meritem věci (mj. též k ústavněprávnímu významu institutu práni dítěte).

16. Namítá-li stěžovatel nedodržení procesních lhůt týkajících se rozhodování o předběžném opatření (srov. § 465 z. z. ř. s.), Ústavní soud připomíná, že tyto lhůty mají povahu lhůt pořádkových, což znamená, že jejich nedodržení nevyvolává nezákonnost, a tím méně pak protiústavnost vydaného předběžného opatření. Stěžovatel proti nařízenému předběžnému opatření navíc formálně nebrojí.

VI. Závěr

17. Ústavní soud uzavírá, že krajský soud napadeným usnesením porušil ústavně zaručené právo na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny. Ústavní soud je proto zrušil. V dalším řízení bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto nálezu a odvolání stěžovatele věcně projedná.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Promlčení a ochrana spotřebitele](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Nezbytná cesta](#)
- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)